

zwoliła mu udać się w dalszą żeglugę. Ten okręt odpłynął d. 4 z Nawarynu i zostawił tani okręty *Süfren*, *Herminda*, i *Artemizya*, resztę wojska francuzkiego z zapasami wojennymi na pokład wzięść mające. Okręt *Herminda* miał d. 6, — *Süfren* z jenerałem Guéhéneuc d. 10 lub 12, a *Artemizya* w kilka dni później odpłynąć. Na tych okrętach powróci do Francyi ostatek Francuzów z Morei.

Do południowych departamentów przychodzą jeszcze ciągle piemontscy wychodnie.

Po powrocie królewskiej rodziny z Cherbourg, zawita do Paryża królowa Belgijska.

Monitor udzielił urzędowy rapport dowodzącego w Oranie jenerała Desmichels względem wzięcia Mostaganim. (G. P. S.)

S Z W A Y C A R Y A.

Zurych 22 Sierpnia.

Miasto Bazylea podało także prośby dwom Pruss i Austrii. Osobliwie uprasza króla Pruskiego jako współ sprzymierzeńca i jako księcia Neufchatelskiego, przypominając mu słowa przezeń do Neufchatelczyków wyrzeczone, kiedy ci od rzeszy Szwajcarskiej odłączyć się chcieli, że sprawy Szwajcarskie przezeń i przez jego dostojnych sprzymierzeńców bacznie okiem nważane bywają. Co się tyczy Austrii, zwraca rząd bazylejski uwagę na związki usiłowane ku stronie Tyrolu; słowem Bazylea we wszystkich listach do niemieckiego związku, do Austrii, Pruss i. t. d. wyluszcza plany, środki i zagraniczne związki propagandy w Szwajcaryi.

Kanton Niedwalden mianował już landamana Businger posłem do Zurychu a na przyszłą niedzielę gmina jest zwołaną. W Schwycu prace około nowej ustawy postępują szybko. Wydziały porozumiały się także względem tego, że nadal udzielą władzę obwodowe gminy wykonywać będą, więc kantonowa gmina ustaje. — Officerowie z St. Gallon wyzwali na pojedynkę pułkownika Abyberg.

Dnia 21 przybył tu pułkownik kwatermistrz Dufour; do odjazdu jego panowała w kantonie bazylejskim zupełna spokojność; przeciwnie w kantonie Neufchatel, okazuje się duch niepokojny.

Bazylea 24 sierpnia.

Gazeta rządowa ogłasza: »Możemy zapewnić, że Bazylea nie wzywała pomocy rze-

szy niemieckiej, również jak seym w Zurychu nie zawierał z Francją traktatu zaczepnego i odpornego.

A N G L I A.

Londyn 26 Sierpnia.

Pogłoska o odwołaniu P. Hoppner z Lizbony, utrzymuje się wprawdzie, niemamy jednak żadnego urzędowego doniesienia. Gazeta torysowska *Guardian*, wyraża się w tej mierze jak następuje: »Zapewniają, iż P. Hoppner, przez ostatni stetek parowy, komunikował lordowi Palmerston instrukcje, jakie z własnej mocy udzielił admirałowi Parker, względem wyładowania wojska marynarki i obsadzenia niektórych zamków nad Tagiem. Jaką drogą, czyli przez lorda Wiliama Russel, czy przez admirała Parker, czyli też przez admiralicyą zawiadomiony został hrabia Grey o wojennych uzbrajaniach jener: konsula, tego wiedzieć nie można; dosyć, iż niustannie żądał od szlachetnego kolegi objaśnienia. Ta rozprawa miała być nader żywą, a hr. Grey miał się tak wyrazić: »Jak długo będę na czele rady J. K. M., poczytam się za odpowiedzialnego za wszelkie czyny wszystkich wydziałów, i sądzę że także przez naród będę za odpowiedzialnego uważany; nie zaniedbam więc zaciągnąć w tej mierze dalszych rozkazów od Króla Jmci.« — Wskutek tego oświadczenia, hr. Grey, wydawszy stanowczy rozkaz do wstrzymania odjazdu parowego okrętu, udał się do Windsor, skąd powróciwszy, wysłał szczególnego gońca do Lizbony, który powiózł rozkazy do niezwłocznego zabrania na okręty wojska marynarki i odwołania P. Hoppner.

Na rzece Tagu znajdują się następujące wojenne okręty: *Azja* o 84 działach, *Talavera* o 74 *Donegal* o 74 *Stag* o 46 działach oraz szonery *Fair Rosamond* i *Vigur*.

Gazeta *Morning Herald* zawiera list z Lizbony z dnia 12 t. m. który pomiędzy innemi wyraża: »Najnowsze wiadomości z Madeiry donoszą, że gubernator zdecydowany był nie opuszczać tej wyspy, dopóki nie otrzyma pewnej wiadomości o upadku Lizbony. Hr. Feroba, dawniej baron Quintilla, jest nowym kontrahentem tytoniu i mydła; prawie wszyscy poprzedni kontrahenci podupadli zupełnie z przyczyny ofiar, jakie